

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Legjislatura IV
Sesioni pranveror

Mbledhja plenare e Kuvendit
P- 102
Prishtinë, më 1 mars 2013, ora 19:30

PROCESVERBAL

**I MBLEDHJES PLENARE TË KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS,
E MBAJTUR MË 1 MARS 2013**

Mbledhjen e kryesoi **Jakup KRASNIQI**, kryetar i Kuvendit, ndërsa i ndihmoi **Sabri HAMITI**, nënkryetar i Kuvendit.

Kryetari konstatoi se sallë janë të pranishëm 75 deputetë dhe i deklaroi të hapura punimet e mbledhjes plenare. Ai procedoi me të vetmen pikë të rendit të ditës për mbledhjen e sotme.

1. Raportimi i kryeministrit të Kosovës, z. Hashim Thaçi, për takimin e tij të pestë me kryeministrin e Serbisë në Bruksel

Kryetari e ftoi kryeministrin e Kosovës ta marrë fjalën.

Kryeministri i Kosovës, **Hashim Thaçi**, në pjesën e parë të fjalimit, e paraqiti një përmbledhje të rrethanave dhe të angazhimeve që kanë shpënë në procesin e bisedimeve në Bruksel për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe asaj të Serbisë, me ndërmjetësimin e përfaqësueses së lartë të Unionit Evropian për Politikë të Jashtme dhe Siguri, baroneshës Eshton.

Në vazhdim, kryeministri Hashim Thaçi tha se normalizimi i marrëdhënieve me Serbinë u kontribuon tri qëllimeve kryesore të shtetit të Kosovës:

1. Normalizimi i plotë i marrëdhënieve ndërshtetërore shpie drejt njohjes së Kosovës, njohjes reciproke ndërmjet shtetit të Kosovës dhe shtetit të Serbisë, gjë që do të ndodhë në një moment të caktuar;

2. Qëllimi është arritja e marrëveshjeve për çështje praktike, të cilat mundësojnë funksionimin e plotë të shtetit të Kosovës sipas Kushtetutës sonë;

3. Procesi i dialogut dhe normalizimit të marrëdhënieve me Serbinë i hap Kosovës perspektivë të sigurt për anëtarësim në Organizatën e Kombeve të Bashkuara, në NATO dhe në Bashkimin Evropian.

Kryeministri Thaçi e paraqiti një pasqyrë të përgjithshme për pesë takimet e mbajtura në Bruksel.

Që nga fillimi i këtij procesi e deri më sot, kemi mbajtur pesë runde të takimeve në këtë nivel të lartë.

Në këto takime janë diskutuar tema të shumta, me ndikim të madh për të ardhmen e dy vendeve fqinje, por pa e harruar kurrë tmerrin dhe dhimbjen e shkaktuar nga Serbia.

Takimi i parë ka ndodhur më 18 tetor 2012. Në këtë takim janë ngrehur disa çështje nga baronesha Eshton dhe janë diskutuar nga dy kryeministrat: i shtetit të Kosovës dhe të Serbisë.

- Zbatimi në praktikë i të gjitha marrëveshjeve të arritura deri më tani ndërmjet shtetit të Kosovës dhe Serbisë;
- Zbardhja e fatit të personave të zhdukur gjatë luftës,
- Zhbërja dhe largimi nga Kosova i strukturave paralele të financuara nga Serbia,
- Mospengimi i Kosovës për anëtarësim në organizatat dhe forumet ndërkombëtare,
- Mbrojtja e trashëgimisë kulturore dhe fetare serbe në Kosovë,
- Përmbyllja e procesit të decentralizimit në Kosovë, që nënkupton domosdoshmërinë e formimi i komunës së re, asaj të Mitrovicës së Veriut, dhe mbajtja e zgjedhjeve të lira në veri të vendit,
- Arritja e marrëveshjeve në fushën e telekomunikacionit dhe energjisë, sipas standardeve evropiane, si dhe
- Mundësia e shpejtë e hapjes së zyrave ndërlidhëse të Republikës së Kosovës në Beograd dhe anasjelltas të Serbisë në Kosovë.

Në takimin e parë u konkludua mirëkuptimi dhe pajtimi për t'i adresuar temat e diskutuara dhe vazhdimi i takimeve të tjera.

Takimi i dytë është mbajtur më 7 nëntor 2012, në kuadër të procesit të normalizimit të marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe asaj të Serbisë.

Në këtë takim është shënuar progres konkret, sidomos në çështjen e zbatimit në praktikë të marrëveshjes teknike për Menaxhimin e Integruar të Kufirit.

Në këtë takim u vendos metodologjia substanciale e funksionimit të IBM-it.

Jemi pajtuar që edhe kjo çështje humane dhe shumë e dhimbshme duhet të zgjidhet patjetër sa më shpejt.

Pika e tjetër e diskutuar ka qenë edhe nevoja e hapjes së zyrave ndërlidhëse ndërmjet dy shteteve tona. Ne tashmë e kemi emëruar të dërguarin tonë për ta udhëhequr Zyrën Ndërlidhëse të Republikës së Kosovës në Beograd. Ai është ambasadori Lulzim Peci.

Takimi i tretë është mbajtur më 4 dhjetor 2012, në nivel të kryeministrave. Edhe në këtë takim u diskutuan pikat ende të papërfunduara nga takimi i dytë, me theks të veçantë IBM-i dhe zyrat ndërlidhëse ndërmjet Republikës së Kosovës dhe Serbisë.

Takimi i katërt është mbajtur më 17 janar 2013, kur është biseduar për zhbërjen e strukturave ilegale të sigurisë së Serbisë në Kosovë, për përmbylljen e plotë të Marrëveshjes së IBM-it, në veçanti në fushën e Doganave, si dhe për veprimet që do të ndërmarrë Qeveria e Republikës së Kosovës për vendosjen e rendit dhe ligjit në pjesën veriore të vendit tonë.

Takimi i pestë është mbajtur më 19-20 shkurt 2013. Takimi i pestë i bisedimeve ka qenë më dinamik dhe ka zgjatur dy ditë.

Temë kyçe e këtij takimi ka qenë shpërbërja e strukturave paralele ilegale të sigurisë në veri të vendit dhe ndalimi i plotë i financimit të këtyre strukturave nga Serbia. Ju them me përgjegjësi të plotë se Serbia në takimin e fundit është pajtuar, së paku verbalisht, që të heqë dorë nga përkrahja, organizimi dhe financimi i strukturave ilegale në veri të vendit.

Kryeministri i Serbisë, Daçiq, është zotuar se do ta përmbushë një obligim të tillë, pavarësisht se a do të arrihet një marrëveshje gjithëpërfshirëse në fund të procesit të normalizimit të marrëdhënieve me Serbinë.

Një çështje tjetër e rëndësishme, që është diskutuar gjerësisht gjatë këtij takimi, ka të bëjë me normalizimin politik në pjesën veriore të Republikës së Kosovës dhe integrimin e kësaj pjese në institucionet legjitime të Kosovës, në nivelin lokal dhe në nivelin qendror.

Lidhur me mbajtjen dhe organizimin e zgjedhjeve lokale në katër komunat veriore të Kosovës ka një pajtueshmëri absolute ndërmjet palëve të përfshira në dialog.

Natyrisht që ne jemi treguar pragmatikë në qasjen tonë, duke e pranuar faktin se këto zgjedhje lokale, që duhet të mbahen, mund të organizohen nga aspekti teknik nga një organizatë ndërkombëtare, që në rastin tonë do të jetë OSBE-ja.

Një element tjetër jashtëzakonisht i rëndësishëm, që është diskutuar gjatë takimit të javës së kaluar, ndërlidhet me propozimin për themelimin e asociacionit të komunave me shumicë serbe në veri të Kosovës.

Themelimi i një mekanizmi të tillë është plotësisht në përputhje me Kushtetutën e Kosovës dhe me Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, duke u bazuar gjithmonë në dokumentin bazë ndërkombëtar dhe përgjegjësinë që kemi marrë ne, me dokumentin e presidentit Ahtisari.

Një mekanizëm i tillë, që do të themelohet, nuk do të ketë rol legjislativ, e as ekzekutiv.

Unë edhe me qëndrimet e mia të mëhershme, në fillim të procesit të normalizimit të marrëdhënieve ndërmjet Kosovës dhe Serbisë, e kam thënë dhe po e përsëris edhe sot, se këto takime që po zhvilloj unë së bashku me Kabinetin qeveritar jam shumë i bindur se këto rrethana, këto takime, këto procese nuk janë fare populliste. Këto takime janë të rënda. Por, jam i bindur se këto takime të rënda dhe të vështira janë të dobishme për konsolidimin dhe forcimin e shtetit tonë.

Në takimin e radhës, që do të mbahet më 4 mars, presim që t'i përcaktojmë detajet tjera për themelimin e mekanizmit implementues të marrëveshjeve të arritura dhe që do ta kenë rolin kyç në zbatimin e të gjitha marrëveshjeve në praktikë.

Ju siguroj se do të marrim vendime që do të jenë plotësisht në përputhshmëri me Kushtetutën e Kosovës, me ligjet e Kosovës dhe me dokumentin e presidentit Ahtisari, një rrethanë e re kjo, që do të krijojë kushte edhe më të mira, edhe më të shpejta për anëtarësimin e Kosovës në Organizatën e Kombeve të Bashkuara, në NATO dhe në Bashkimin Evropian. Fjalimi i plotë i kryeministrit është dhënë në transkript.

Pas raportimit të kryeministrit Thaçi, kryetari e hapi diskutimin.

Në emër të Grupit Parlamentar të PDK-së, deputeti **Arsim Bajrami** tha se i japin mbështetje të plotë kryeministrit të Kosovës lidhur me vazhdimin e procesit të normalizimit.

Procesi i normalizimit të raporteve me Serbinë ka tri objektiva kryesore. Objektivi i parë është që të vendoset gjendja kushtetuese dhe ligjore në veri të Kosovës, të vendoset sovraniteti dhe integriteti i plotë i Republikës së Kosovës dhe të kompletohet ndërtimi i shtetit të Kosovës.

Objektivi i dytë i këtij procesi është integrimi i veriut brenda sistemit kushtetues dhe politik të Republikës së Kosovës nëpërmjet një procesi legjitim demokratik.

Objektivi i tretë është normalizimi i raporteve me Serbinë dhe fillimi i agjendës evropiane për Republikën e Kosovës, duke e neutralizuar bllokadën dhe destruksionet që Serbia ia ka bërë Kosovës gjatë këtij procesi të normalizimit të raporteve.

Ne vlerësojmë se informimi i kryeministrit është një praktikë jashtëzakonisht e mirë institucionale.

Ne jemi të sigurt se nëpërmjet këtij procesi, në fakt do të funksionalizohet plotësisht detyrimi i shtetit të Kosovës, i marrë me Deklaratën e Pavarësisë, me Kushtetutën e Kosovës për implementimin e plotë të Pakos së Ahtisarit.

Tema që po përflitet dhe që po manipulohet, çështja e asociacionit të komunave, është diçka që është përcaktuar në Ligjin për zgjedhjet lokale, në Ligjin për bashkëpunimin ndërkomunal, në Kartën Evropiane për Qeverisje Lokale në frymën dhe konceptin e Pakos së Ahtisarit.

Në fakt, asociacioni i komunave është një praktikë e mirë evropiane e pushtetit lokal, praktikë që ne do të sugjerim të zgjerohet dhe të aplikohet për tërë regjionin dhe do të sugjerim që të aplikohet edhe në territorin e Republikës së Serbisë, për të mundësuar bashkëpunimin e komunave të Luginës së Preshevës me komunat e Kosovës dhe për ta stimuluar këtë praktikë të mirë evropiane, si praktikë të gjerë regjionale.

Ne e dimë që me këtë proces të normalizimit nuk përfundon konflikti shqiptaro-serb, i cili është shumë kompleks, por ne e dimë që do të ndalet destruksioni i Serbisë dhe procesi i normalizimit do ta hapë perspektivën edhe për qytetarët serbë në veri, të cilët janë peng i grupeve kriminale dhe do të fillojë procesi i integritetit.

Në emër të Grupit Parlamentar të LDK-së, **Ismet Beqiri** tha se me miratimin e Rezolutës së Kuvendit të Republikës së Kosovës janë përcaktuar vijat e qarta mbi të cilat nuk mund të

kalohet. Ne i dhamë mbështetje procesit të normalizimit, por vazhdojmë t'i shprehim shqetësimet tona se mos gradualisht, me zhvillimet e fundit, me paralajmërimet e fundit, këto vija mund edhe të shkelen.

Ajo që u dëgjua nga kryeministri, megjithatë, nuk mund ta heqin shqetësimin tonë që këto zhvillime, veçmas ato që kanë të bëjnë me formimin e asociacionit të komunave serbe me të drejtë shqetësohemi se formimi i këtij trupi mos eventualisht e legjitimon një formë të tretë të pushtetit të Kosovë, gjë që është e papranueshme.

Ne jemi të vetëdijshëm se me ligjet tona lejohet formimi i asociacionit në këtë rast, por pse kjo të normohet tani? Pse të insistohet që kjo të jetë obligative? Pse kjo nuk mbetet eventualisht që të ndodhë pas këtyre zgjedhjeve, përkatësisht pas zgjedhjeve në Kosovë, duke përfshirë edhe komunat në veri, pastaj të shihet mundësia dhe nevoja e formimit të një asociacioni të tillë.

Një asociacion i tillë monoetnik konsiderojmë që është në dëm të vetë komunitetit serb. Me këtë asociacion, definitivisht po i japim një goditje angazhimit, vendor dhe ndërkombëtar, që aq shumë është proklamuar në Kosovë për integritet e komuniteteve në jetën institucionale dhe politike.

LDK-ja është fuqishëm kundër çdo asociacioni apo trupi me çfarëdo emërtimi qoftë ai, që do të kishte kompetenca eventuale ligjvënëse dhe ekzekutive.

Në emër të Grupit Parlamentar të Lëvizjes “Vetëvendosje”, **Liburn Aliu** tha se gradualisht, takim pas takimi, veriu po shkon drejt një autonomie të qartë për territoret e banuara me shumicë serbe.

Asociacioni i komunave me shumicë serbe e përcakton qartë territorin, vijën territoriale ndarëse ndërmjet shqiptarëve dhe serbëve.

E kësaj nuk i thonë integrim. Kësaj i thonë ndarje e brendshme, kësaj madje i thonë thellim i ndarjes së brendshme. Dhe, kjo nuk duhet shikuar si e vetme. Në radhën e shkuar të negociatave, këtij territori iu përcaktua ndarja e buxhetit në të ashtuquajturin Fond për zhvillimin e veriut.

Me buxhet të ndarë, që buron nga pikat 1 dhe 31, e që do të menaxhohet nga përfaqësuesi i BE-së, pra nga dikush neutral, dhe me territor të ndarë, de fakto është siguruar mosintegrimi, de fakto është siguruar autonomia.

Kur krijon asociacion në baza etnike me territor të qartë të definuar dhe, në anën tjetër, ia siguron edhe buxhetin, kjo ndryshe nuk quhet, pos autonomi. Tash, natyrisht që Serbia nuk është e kënaqur me kaq. Ajo do ende, do më tepër. Ajo kërkon më tepër, kërkon kompetenca konkrete ekzekutive dhe prandaj ekziston takimi i radhës.

Në emër të Grupit Parlamentar të AAK-së, **Ardian Gjini** tha se dëshirojnë të jenë aty ku bisedohet për Kosovën, në tavolinë, kurdo që bisedohet për Kosovën.

Kemi pranuar të marrim përgjegjësi, çfarëdo qofshin ato, politike, morale, patriotike. Kemi pranuar të marrim përgjegjësi, se nuk po duam të jemi jashtë, por po duam të jemi brenda. Edhe nuk mund të vazhdojmë të marrim përgjegjësi nëse nuk jemi në tavolinë, kur bisedohet për Kosovën.

Çështje tjetër me rëndësi është që asociacioni i komunave parashihet me ligj. Është e vërtetë që del prej Ahtisarit, por përmbajtja nuk është e precizuar dhe ne duhet të jemi të kujdesshëm me përmbajtjen, jo me emrin, se emri është në ligj, por përmbajtja nuk është në ligj.

Edhe çështja tjetër janë zgjedhjet. Për ne është jashtëzakonisht me rëndësi që zgjedhjet lokale në gjithë Kosovën të mbahen në të njëjtën kohë, në të njëjtën ditë. Nëse duhet të kemi mekanizëm ndërkombëtar, i cili ndihmon në monitorimin e zgjedhjeve në veri për shkak të situatës, nuk bën të ndryshohet data.

Në emër të Grupit Parlamentar të KKR-së, **Myzejene Selmani** tha se në bazë të raportimit të kryeministrit, nga takimi i pestë ndërmjet delegacionit të Kosovës dhe Serbisë është diskutuar çështja e shpërbërjes së strukturave ilegale në veri të Kosovës, të cilën besoj që e përkrahin të gjitha subjektet politike në Kuvendin e Kosovës, për arsye se nga shpërbërja e këtyre strukturave do të arrihet që të zbatohet Kushtetuta dhe ligjet e Kosovës në veri të Kosovës.

Në këtë takim është arritur që të bëhet një asociacion i komunave serbe me shumicë në veri dhe në jug, ku janë komunat serbe, që të bashkëpunojë në fushat e ndryshme për interesa të ndryshme.

Formimi i asociacionit të komunave serbe, edhe në veri, edhe në jug, në bazë të planit të Ahtisarit dhe ligjeve të vetëqeverisjes lokale, të cilat janë miratuar në Kuvendin e Kosovës, kërkojmë nga kryeministri edhe një herë, si Koalicion për Kosovë të Re, që të ketë përkrahjen më të madhe nga Bashkimi Evropian, Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe NATO-ja, që definitivisht të bëhet integrimi i të gjitha strukturave në veriun e Kosovës në institucionet lokale dhe në ato qendrore.

Për këtë pikë të rendit të ditës diskutuan edhe deputetët: **Agim Kuleta, Emin Gërbeshi, nënkryetari Sabri Hamiti, Arben Gashi, Visar Ymeri, Muhamet Mustafa, Vjosa Osmani, Albin Kurti, Lutfi Haziri, Alma Lama, Kryetari Jakup Krasniqi, Ahmet Isufi, Anton Quni, Rexhep Selimi, Ganimete Musliu, Teuta Sahatqija, Bekim Haxhiu, Shaip Muja, Sali Morina**, si dhe zëvendëskryeministri **Hajredin Kuçi** dhe ministri **Enver Hoxhaj**, diskutimet e të cilëve janë dhënë të plota në transkript.

Në fund, kryeministri **Hashim Thaçi** i falënderoi deputetët e Kuvendit për kontributin e dhënë gjatë këtij debati. Ai u zotua se edhe për takimet e tjera do t'i raportojë Kuvendit dhe do t'i informojë qytetarët e Republikës së Kosovës për të gjitha detajet që arrihen gjatë procesit të bisedimeve për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Republikës së Kosovës dhe asaj të Serbisë.

Kryetari i mbylli punimet e mbledhjes plenare në orën 23:10 minuta.

Kryetari i Kuvendit

Jakup KRASNIQI

Procesverbalin e hartoi:

Drejtorja për Çështje Plenare dhe Procedurale